

TUUSULAN KUNNAN SIVISTYKSEN TOIMIALUEEN JA TUUSULAN SEURAKUNNAN YHTEISTYÖSOPIMUS

Tällä sopimuksella Tuusulan kunnan Sivistyksen toimialue ja Tuusulan seurakunta sopivat perusopetuksen sekä varhaiskasvatuksen ja seurakunnan välisen yhteistyön periaatteista, joilla pyritään selkeyttämään olemassa olevia toimintatapoja. Sopimuksella sovitaan yhteistyöstä, jonka tarkoituksena on edistää pitkäjänteisesti arvo- ja eettistä kasvatusta varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa.

KASVATUKUMPPANUUS

Seurakunta ja Sivistyksen toimialue toimivat kasvatuskumppaneina, joiden yhteisenä tavoitteena on tukea oppilaan katsomuskasvatusta kulttuurisesti moninaisessa yhteiskunnassa. Seurakunnan toiminta koulussa ja yhteistyö varhaiskasvatuksessa on osa uskontoihin ja katsomuksiin liittyvää kasvatusta, joka antaa valmiuksia kulttuurisesti moninaiseen yhteiskuntaan sekä dialogiin eri uskontojen, katsomusten ja kulttuurien välillä.

Yhteistyössä noudatetaan Opetushallituksen voimassa olevaa ohjetta perus- ja lukio-opetuksen uskonnon ja elämänkatsomustiedon opetuksen sekä katsomuskasvatuksen järjestämisestä sekä yhteisistä juhlista ja uskonnollisista tilaisuuksista esi-, perus- ja lukio-opetuksessa. Varhaiskasvatuksessa toimitaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (myöhemmin VASU) mukaisesti. Yhteistyön tavoitteena on oppilaan/lasten kasvun, koulu- ja päiväkotiyhteisöjen henkisen hyvinvoinnin edistäminen ja henkilökunnan työn tukeminen. Yhteistyön rakenteessa hyödynnetään Opetushallituksen sekä kouluille että varhaiskasvatuksen ohjeistukseen perustuvaa Ev.lut. kirkon Kirkkohallituksen laatimaa kumppanuuden korimallia, jotka ovat seuraavat:

Kori 1: Yleissivistävä opetus

- esim. tutustutaan seurakunnan toimintaan, rakennuksiin, hautausmaahan, virsiin
- ei uskonnon harjoittamista

Kori 2: Perinteiset juhlalat

- erilaisten juhlatraditioiden ylläpitäminen (esim. Suvivirsi ja jouluevankeliumi) koulun tai päiväkodin juhlissa
- ei uskonnon harjoittamista

Kori 3: Uskonnolliset tilaisuudet

- esim. koulujumalanpalvelukset, uskonnolliset päivänavaukset, konsertit
- voi sisältää uskonnon harjoittamista

Kori 4: Kasvun ja hyvinvoinnin tuki

- esim. välituntitoiminta, ryhmäytämiset, erilaiset virkistyspäivät, kerhot, leirit ja retket, kriisiapu
- ei uskonnonharjoittamista

VIESTINTÄ

Koulut ja päiväkodit valitsevat yhdyshenkilöt, jotka vastaavat viestinnästä seurakuntaan. Koulut ja päiväkodit huolehtivat, että yhdyshenkilöiden yhteystiedot ovat seurakunnassa ajan tasalla.

OSAPUOLTEN VASTUUT JA VELVOITTEET

Sivistyksen toimialue ja seurakunta jakavat toisilleen omaa asiantuntijuuttaan ja ammatillista osaamistaan opetus-, kasvatusta- ja kehittämistyössä. Seurakunta vastaa, että työntekijät toimivat sopimuksen mukaisesti. Sivistyksen toimialue huolehtii tämän sopimuksen jalkauttamisesta.

Sopimukseen sisältyy erilliset liitteet varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen käytännön toiminnan sisällöstä.

SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA IRTISANOMINEN

Tämä sopimus on voimassa 24 kuukautta sen allekirjoittamisesta ja sen jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassaolevana, mikäli sitä ei irtisanomisehdon mukaisesti irtisanota. Sopimuksen irtisanomisaika puolin ja toisin on kuusi (6) kuukautta. Sopijapuolet voivat yhdessä irtisanoa sopimuksen päättyään välittömästi tai kuutta kuukautta lyhemmällä irtisanomisajalla.

YHTEISTYÖTÄ OHJAAVAT LAIT JA SÄÄDÖKSET

Suomen perustuslain (731/1999) 11§, uskonnonvapauslaki (453/2003), varhaiskasvatustilain (540/2018), perusopetuslaki (628/1998), lukiolaki (629/1998) sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) ja sen muutos (886/2017), varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, esi- ja perusopetuksen ja lukion voimassa olevat valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet sekä niiden paikalliset varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat, Opetushallituksen 12.1.2018 antamat ohjeet koskien katsomuskasvatusta, uskonnon ja elämäntutkimuksen opetusta ja uskonnollisten tilaisuuksien järjestämistä varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa ja lukioissa, kuntakohtainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kasvatuksen linjaus 2015.

ALLEKIRJOITUKSET

Tästä sopimuksesta on laadittu kaksi kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tuusulassa 15.3.2024

Tiina Simons
Sivisysjohtaja
Tuusulan kunta

Ulla Rosenqvist
Kirkkoherra
Tuusulan seurakunta

Sopimus on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi tarkistaa dokumentin viimeiseltä sivulta.

LIITTEET

LIITE 1: Perusopetus: kouluyhteistyö

LIITE 2: Varhaiskasvatussyhteistyö

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 6 pages before this page
Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

ULLA MARJATTA ROSENQVIST

88895091-4291-420b-bf5b-6ebe4d717669 - 2024-03-15 10:48:13 UTC +02:00
BankID / MobileID - fdb52ec2-4596-4b27-b89e-efa17818b264 - FI

TIINA MARIINA SIMONS

6c80c43b-b526-46ea-ba68-6a10ec1dc94b - 2024-03-15 11:19:51 UTC +02:00
BankID / MobileID - b9e2f4c6-d1fc-4307-b59c-1d50b9673a4d - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
forestille/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvede

PERUSOPETUS: KOULUYHTEISTYÖ

Liite 1

1. YHDYSHENKILÖT JA MONIAMMATILLINEN TYÖRYHMÄ

Koulu valitsee yhdyshenkilön, joka vastaa yhteydenpidosta seurakuntaan ja tiedotuksesta koulun sisällä. Koulu huolehtii, että yhdyshenkilön yhteystiedot ovat seurakunnassa ajan tasalla.

Seurakunnalla on koulutyön moniammatillinen työryhmä, joka suunnittelee ja koordinoi kouluyhteistyötä. Ryhmään on kutsuttu myös opettajajäseniä. Seurakunta kutsuu koulujen yhdyshenkilöt yhteiseen tapaamiseen vuosittain tai harkintansa mukaan.

2. YLEISESTI YHTEISTYÖSTÄ

Opettajat ja seurakunnan työntekijät voivat yhdessä suunnitella ja toteuttaa alla kuvattua käytännön yhteistyötä. Koulu informoi oppilaiden huoltajia seurakunnan uskonnollisista tilaisuuksista ja selvittää oppilaan osallistumisen niihin. Koulu huolehtii Opetushallituksen ohjeen mukaisesti oppilaille seurakunnan uskonnolliselle tilaisuudelle vaihtoehtoisen tilaisuuden.

3. YLEISSIVISTÄVÄ OPETUS (Kori 1)**3.1. SEURAKUNTA JA KOULUN USKONNONOPETUS**

Opetussuunnitelmaan on kirjattu koulun ja seurakunnan yhteistyö uskonnonopetuksessa. Mahdollisuuksien mukaan seurakunta tukee kouluja tavoitteiden toteuttamisessa.

4. USKONNOLLISET TILAISUUDET (Kori 3)**4.1. KOULUJUMALANPALVELUKSET**

Lukuvuoden aikana järjestetään koulujumalanpalveluksia, joiden ajankohdista ja määristä koulu ja seurakunta sopivat yhdessä. Jumalanpalvelusten suunnittelu ja toteutus pyritään tekemään yhteistyössä seurakunnan ja koulun välillä. Oppilaat voivat valmistaa jumalanpalveluksen osia (esim. synnintunnustus, esirukous, saarna, musiikki) ja koulussa voidaan harjoitella etukäteen jumalanpalveluksen virsiä. Näin jumalanpalvelus on kouluyhteisön yhteinen juhla.

4.2. PÄIVÄNAVAUKSET

Päivänavaukset ovat osa koulutyötä ja tukevat koulun opetussuunnitelman mukaista opetusta. Seurakunta sopii päivänavausten määrän, toteutustavan, aikataulut ja sisällöt hyvissä ajoin koulun kanssa. Seurakunnan työntekijät pitävät päivänavauksia kouluilla yhteisesti sovittuna ajankohtana. Päivänavaukset pyritään sijoittamaan uskontotuntien kanssa päällekkäin ja ne voivat olla suunnattu yhdelle ryhmälle, ikäluokalle tai koko koululle. Seurakunnan päivänavaus on uskonnollinen tilaisuus, joka voi sisältää virren/laulun ja rukouksen.

5. KASVUN JA HYVINVOINNIN TUKI (Kori 4)**5.1. KRIISITYÖ**

Koulut voivat halutessaan saada seurakunnalta tukea erilaisissa kriisitilanteissa mm. kuoleman, onnettomuuden tms. kohdatessa oppilasta, henkilökuntaa tai kouluyhteisöä. Tämä mahdollisuus tulee näkyä koulujen kriisisuunnitelmassa.

5.2. LEIRIKOULUT, RYHMÄTYSPÄIVÄT JA RETKET

Seurakunnan työntekijät voivat osallistua mahdollisuuksien mukaan koulun retkipäiviin ja leirikouluihin. Koulut voivat järjestää leirikouluja ja retkipäiviä myös seurakunnan tiloissa yhteistyössä seurakunnan työntekijöiden kanssa. Seurakunnan työntekijät voivat olla mukana erilaisissa ryhmätystilanteissa. Seurakunnan roolista ryhmätyksissä sovitaan koulun ja seurakunnan kesken.

6. MUUT TAPAHTUMAT (Korit 1–4 – vaihtuvat tilaisuuksien mukaan)

Seurakunta voi mahdollisuuksien mukaan järjestää erilaisia kristillistä kasvatusta tukevia tapah-
tumia, esimerkiksi hengellisen musiikin konsertteja, teemapäiviä tai elokuvia koululle yhteis-
työssä koulun kanssa. Seurakunnan työntekijät voivat osallistua koulun arkeen mm. oppitunti-
vierailuiden, välituntipäivystysten (alakoulut) ja koulukahvien (yläkoulut ja lukiot) tms. kautta.
Seurakunnan työntekijä on velvollinen ilmoittamaan koulun kanssa sovitun mukaisesti havaitse-
mistaan ongelmatilanteista koulun edustajalle.

Suosittelavaa on, että koulussa järjestetään seurakunnalle mahdollisuus ilmoittaa oppilaille
suunnatusta toiminnasta esimerkiksi tähän tarkoitukseen osoitetulla ilmoitustaululla. Seura-
kunta voi järjestää koulun henkilökunnalle työhyvinvointia ja jaksamista edistävää toimintaa,
jonka sisältö ja toteutus suunnitellaan yhdessä. Opettajayhteisö voi käyttää Tuusulan seurakun-
nan tiloja työhyvinvointitoimintaan sopimuksen mukaan. Työssä jaksamisen tukemiseksi koulun
henkilökunta voi halutessaan osallistua maksutta Tuusulan seurakunnan järjestämiin hiljaisuu-
den retriitteihin tai retriittipäiviin.

VARHAISKASVATUSYHTEISTYÖ

Liite 2

1. YHDYSHENKILÖT

Päiväkoti valitsee yhdyshenkilön, joka vastaa yhteydenpidosta seurakuntaan ja tiedotuksesta päiväkodin sisällä. Päiväkoti huolehtii, että yhdyshenkilön yhteystiedot ovat seurakunnassa ajan tasalla.

2. YLEISESTI YHTEISTYÖSTÄ

Päiväkotien henkilöstö ja seurakunnan työntekijät voivat yhdessä suunnitella ja toteuttaa alla kuvattua käytännön yhteistyötä. Päiväkoti informoi lasten huoltajia seurakunnan uskonnollisista tilaisuuksista ja selvittää lapsen osallistumisen niihin. Päiväkoti huolehtii Opetushallituksen ohjeen mukaisesti päiväkodin lapsille seurakunnan uskonnolliselle tilaisuudelle vaihtoehtoisen tilaisuuden. Yhteistyön tavoitteena on lasten kasvun, varhaiskasvatusyhteisöjen henkisen hyvinvoinnin edistäminen ja varhaiskasvatusyksiköiden henkilökunnan ja heidän tekemänsä työn tukeminen.

3. VARHAISKASVATUS (Kori 1)

3.1. SEURAKUNTA JA KATSOMUSKASVATUS

VASU:un on kirjattuna seurakunnan kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Varhaiskasvatuksen yhteistyötahoina VASU:ssa mainitaan katsomusyhteisöt kuten seurakunnat. Mahdollisuuksien mukaan seurakunta tukee päiväkoteja tavoitteiden toteuttamisessa. Päiväkodit voivat kutsua seurakunnan työntekijöitä moniammatilliseen tiimiin, jossa voidaan käydä henkilöstön kanssa keskustelua katsomuskasvatuksesta varhaiskasvatussuunnitelman ja kumppanuuden korimallin mukaisesti. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa laadukkaasti varhaiskasvatuksen toteuttaminen ja kehittäminen.

3.2. ESIKOULULAISTEN KIRKKOON TUTUSTUMINEN

Päiväkotien esikouluryhmät tutustuvat kotiseudun kulttuuriseen ja uskonnolliseen perinteesseen vieraillemalla seurakunnan kirkoissa. Kirkkoon tutustuminen on elämyksellinen ja kokemuksellinen tutkimusmatka lapsiryhmän kanssa. Seurakunta järjestää kuljetukset tarvittaessa.

4. USKONNOLLISET TILAISUUDET (Kori 3)

4.1. VARHAISKASVATUKSEN JUMALANPALVELUKSET

Varhaiskasvatuksen joulukirkkoja järjestetään seurakunnan kirkoissa vuosittain. Jumalanpalvelusten suunnittelu ja toteutus tehdään yhteistyössä seurakunnan ja päiväkotien välillä. Joulukirkkojen toteutusta voidaan suunnitella yhdessä päiväkotien yhdyshenkilöiden kanssa. Päiväkotien lapset ja henkilöstö voivat valmistaa jumalanpalveluksen osia ja päiväkodissa voidaan harjoitella etukäteen joulukirkkojen lastenvirsiä. Näin jumalanpalvelus on varhaiskasvatuksen yhteinen juhla. Seurakunta järjestää kuljetukset tarvittaessa.

4.2. PÄÄSIÄISVAELLUS

Pääsiäisvaellus tarjotaan päiväkotien 5–6-vuotiaiden ryhmille niinä vuosina, kun seurakunta sellaisen järjestää. Pääsiäisvaelluksen teksti perustuu raamatunkertomukseen. Seurakunta järjestää kuljetukset tarvittaessa.

5. KASVUN JA HYVINVOINNIN TUKI (Kori 4)

5.1. KRIISITYÖ

Päiväkodit voivat halutessaan saada seurakunnalta tukea erilaisissa kriisitilanteissa mm. kuoleman, onnettomuuden tms. kohdatessa lasta tai lapsen perhettä, päiväkodin henkilöstöä tai varhaiskasvatusyhteisöä. Tämä mahdollisuus tulee näkyä päiväkotien kriisisuunnitelmassa. Päiväkoti voi kutsua seurakunnan varhaiskasvatuksen työntekijän päiväkodin moniammatilliseen tiimiin tai seurakunta lainaa materiaalia aiheiden käsittelyyn (esim. lapsen suru).

5.2. RETKET

Seurakunnan työntekijät voivat osallistua mahdollisuuksien mukaan päiväkotien retkipäiviin. Päiväkodit voivat järjestää retkipäiviä myös seurakunnan tiloissa yhteistyössä seurakunnan työntekijöiden kanssa.

6. MUUT TAPAHTUMAT (Korit 1–4 – vaihtuvat tilaisuuksien mukaan)

Seurakunta voi mahdollisuuksien mukaan järjestää erilaisia kristillistä kasvatusta tukevia tapahtumia esimerkiksi hengellisen musiikin konsertteja, teemapäiviä tai nukketheateriesityksiä yhteistyössä päiväkotien kanssa.

Seurakunnan työntekijät osallistuvat päiväkodin arkeen mm. Vihreät liivit- iltapäiväulkoilun yhteydessä. Seurakunnan työntekijä ei korvaa varhaiskasvatusasetuksen 1 §:n mukaisessa mitoituksessa kunnan kasvattajaa, eikä mahdollisesti toimintaan osallistuvaa seurakunnan työntekijää voida laskea mukaan varhaiskasvatusasetuksen 1 §:n mukaiseen mitoitukseen.

Yhteistyötä on mahdollista toteuttaa päiväkodin tai seurakunnan toimintaympäristössä erikseen sovittaessa esimerkiksi joulukirkkoja päiväkodissa tai yhteistä ulkoilua seurakunnan leikkipihassa. Suositeltavaa on, että päiväkodeissa järjestetään seurakunnalle mahdollisuus ilmoittaa perheille suunnatusta toiminnasta tähän tarkoitukseen osoitetulla ilmoitustaululla.

Seurakunta voi järjestää päiväkotien henkilökunnalle työhyvinvointia ja jaksamista edistävää toimintaa, jonka sisältö ja toteutus suunnitellaan yhdessä.

Varhaiskasvatuksen yhteisö voi käyttää Tuusulan seurakunnan tiloja työhyvinvointitoimintaan sopimuksen mukaan. Työssä jaksamisen tukemiseksi päiväkotien henkilökunta voi halutessaan osallistua maksutta Tuusulan seurakunnan järjestämiin hiljaisuuden retriitteihin tai retriittipäiviin.

Yhteistyön suunnitelmista voidaan laatia yksikkökohtainen vuosikello, jota tarkastellaan ja kehitetään yhteistyössä seurakunnan ja päiväkodin kanssa.